

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål nr. 21 af 11.
november 2008 fra
Folketingets Europaudvalg til
udenrigsministeren, kopi til
ministeren for
udviklingsbistand.

Spørgsmål:

KOM (2007) 0717

Forslag til Rådets forordning om anvendelse af de ordninger for varer med oprindelse i bestemte lande i gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS), der er fastlagt i aftaler om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler eller i aftaler, som fører til indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler.

Spørgsmål 21

Ministeren bedes - som lovet af udenrigsministeren på Europaudvalgets møde den 7. november 2008 - oversende et notat, der beskriver forløbet omkring indgåelse af og indholdet af de komplette EPA-aftaler, som EU har indgået med AVS-lande i Vestindien den 15. oktober 2008.

Svar:

I forbindelse med indgåelsen af Cotonou-aftalen den 23. juni 2000 kunne der ikke opnås enighed om det fremtidige handelsregime mellem AVS-landene (78 udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet) og EU. Der blev derfor truffet beslutning om, at der med henblik på at styrke AVS-landenes udvikling gennem integration i verdensøkonomien skulle forhandles om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og regionale grupper af AVS-lande. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler blev påbegyndt i september 2002, og aftalerne skulle ifølge planen senest træde i kraft den 1. januar 2008. I overgangsperioden frem mod etableringen af de nye handelsaftaler fandt de ikke-gensidige told- og handelspræferencer for AVS-landene på EU-markedet, som var gældende siden Lomé IV-konventionen, fortsat anvendelse. Dette handelsregime var baseret på en midlertidig undtagelse (waiver) i WTO, der var gældende til den 1. januar 2008.

En af de seks landegrupper, der blev forhandlet med, var AVS-landene i Vestindien, som består af Antigua og Barbuda, Bahama-øerne, Barbados, Belize, Dominica, Den Dominikanske

Republik, Grenada, Guyana, Haiti, Jamaica, St. Kitts og Nevis, St. Lucia, St. Vincent og Grenadinerne, Surinam samt Trinidad og Tobago.

Først ved udgangen af 2007 var der forhandlet fuldstændige EPA-aftaler med AVS-landene i Vestindien. De fuldstændige aftaler indeholder bestemmelser om liberalisering af varehandel, herunder bestemmelser om et frihandelsområde i den betydning, der er angivet i art. XXIV (8) (b) i WTO/GATT-aftalen 1994. Frihandel for varer indenfor området gennemføres straks for så vidt angår EU's ydelse af told- og kvotefri markedsadgang. Det gælder for alt undtagen våben – dog med overgangsordninger for ris og sukker – i henhold til forordning 1528/2007 om markedsadgang i EU for varer med oprindelse i bestemte AVS-lande, der har indgået i økonomiske partnerskabsaftaler eller i foreløbige varehandelsaftaler. Rådet vedtog denne forordning den 20. december 2007. De pågældende vestindiske lande vil til gengæld afvikle deres told- og andre handelsrestriktioner for i det væsentlige al handel mellem parterne over en periode på op til 25 år. I aftalen indgår bl.a. bestemmelser om told- og handelslettelser, om tekniske handelshindringer, om sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger samt om landbrug og fiskeri.

Aftalen indeholder også bestemmelser om liberalisering af tjenesteydelser i overensstemmelse med art. V (1) i GATS-aftalen. (Fra dansk side er det under forhandlingerne sikret, at bestemmelserne om tjenesteyderes midlertidige bevægelse over grænserne er i overensstemmelse med den danske politik på dette område). Her ud over er der i aftalen bestemmelser om løbende betalinger og kapitalbevægelser, om konkurrence, om intellektuel ejendomsret, om offentlige indkøb, om miljø og sociale aspekter, om tvistforebyggelse og tvistbilæggelse samt bl.a. institutionelle bestemmelser. For to landes vedkommende – Bahama og Haiti – vil reglerne om liberalisering af tjenesteydelser imidlertid først skulle indarbejdes i aftalerne på et senere tidspunkt. De to lande vil så senere kunne tiltræde de fuldstændige aftaler. I 2008 har der været arbejdet med teknisk gennemgang af teksterne og oversættelse til alle de relevante sprog.

EPA-aftalerne mellem EU og AVS-lande i Vestindien blev underskrevet af AVS-landene den 15. oktober 2008. To AVS-lande - Guyana og Haiti - deltog ikke i denne fælles underskrivelse af aftalerne.

Spørgsmålet om en fælles EU/AVS-erklæring bl.a. om Guyanas markedsadgangsmuligheder i EU, såfremt Guyana ikke skulle underskrive EPA-aftalen, blev drøftet i EU-regi forud for underskrivelsen den 15. oktober 2008. Under drøftelserne insisterede Danmark sammen med et andet handelsliberalt og udviklingsvenligt EU-medlemsland på, at der skulle indsættes tekst i erklæringen om, at konsultationer skulle fortsætte med henblik på at opnå en tilfredsstillende løsning på Guyanas problemer. Dette fik tilslutning fra de øvrige EU-medlemslande og Europakommissionen. Erklæringen fandt ikke anvendelse, da Guyana meddelte at ville underskrive aftalen, hvilket skete den 20. oktober 2008. Såfremt Guyana ikke havde underskrevet EPA-aftalen, ville Guyanas eksport til EU være blevet omfattet af de almindelige generelle toldpræferencer, GSP. Denne ordning er mindre fordelagtig end den told- og kvotefri markedsadgang, som EU yder til de AVS-lande, der indgår i en EPA-varehandelsaftale. Det var derfor vigtigt fra dansk side at sikre, at der i givet fald skulle være

fortsatte konsultationer med henblik på at opnå en tilfredsstillende løsning på Guyanas problemer.

I forbindelse med underskrivelsen af EPA-aftalerne med AVS-landene i Vestindien blev der vedtaget en fælles erklæring, der bl.a. åbner mulighed for revision af aftalerne senest efter fem år. Regeringen vil arbejde for, at tilsvarende klausuler indsættes i de øvrige aftaler

Der forhandles fortsat med Haiti om en løsning, således at Haiti også – såfremt Haiti skulle ønske det – vil kunne tilslutte sig aftalen. Som et mindst udviklet land opretholder Haiti i mellemtiden sin told- og kvotefri adgang til EU's marked i henhold til de særlige GSP-bestemmelser ("Alt undtagen våben") til fordel for denne landegruppe.

Indgåelsen af aftalen er blevet notificeret til WTO i oktober 2008.